

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 60 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvas szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetéseket alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

Augusztus 2.

Írta s a honvédtemetőben elmondotta:

Nánássy Lajos.

Ismeritek jól e napot, városunknak gyászos multu, de egyszeremint dicsőséges ünnepnapját: aug. 2-át, ama nagy augusztusi nap gyászos kedves emlékét.

Ismeritek e temető szentelt sírhalmait, melyek drága hamvakat tartanak ölükben!

Ismeritek a történetet, mely e naphoz s e helyhez fűződik, melynek minden betűje egy-egy herosz drága vérével van megírva, hogy fentmaradjon örökre s büszkének lehessünk rá mindenkori!

Augusztus 2-ka volt . . . ma van 51 esztendeje . . . E békés város szokott csöndjét trombitaszó, ágyudörgés verte fel, piros vér festette a harczmezőt. A csatásikot óriás ellenséges horda lept el, melynek roppant tömege előtt nem állhatott meg a honvédsereg. Elhullott, vagy elmenekült színe-java, s a kik elestek, itt pihennek lábaink alatt.

Nevöket nem tudjuk, nem még számukat sem az elesetteknek, s mégis olyan sokat tudunk rólok! Tudjuk, hogy nagy időnek valának nagy emberei, abból a korból valók, melynek pusztakiejtése lelkesedésbe hozza a szíveket, a lefolyt csodatettekre való visszaemlékezés pedig tüzel, lángra gyulaszt. Magyar szabadságharcunk apostolai voltak ők, igazi apostolok, kik nem úgy, mint korunk szájhősei ajkokon hordozták a hazaszent nevét, hanem a vérkereszttség pecsétjével bizonyították be, hogy ők csak ugyan magyarok!

Nagyok valának ők, nagy idők emberei! A küzdelem, melyet állhatatosan folytattak, olyan küzdelem volt, mely nem riadt vissza az egyesült erőszaktól sem, hanem a szeplőtlen jog és tiszta igazság tudatában vitte őket előre a közügyért.

Nagyok voltak ők, mert elbuktak inkább, mintsem szolgálakülleg kibékültek volna a körülményekkel. De bukás-e az, mielőtt a nemzet színe-java, virága hervad el időnap előtt vad északi szél nyomása alatt, bukás-e az, mikor alig egynehányat ejt el s fojtogat meg óriás számával a neki vaduit ellenfél? Nem inkább dicsőség-e az, hogy ilyen derék, lelkesítő hőseink vannak, kiknek nyomdokukba járva megtanulhatjuk, hogy kell élni és halni a házáért?!

Azon kor, melyre bennünket a mai nap visszaemlékeztet és ünnepi pompájába visszavisz, azon idő, melynek halatára meg kell fogadnunk a költő intését:

«E kornak, hajtsd le főd és hullj le térdre
Ezernyolczszáznegyvenyolcz a neve!»

1848/49 magyar szabadságharcunknak örökre szép, fenséges kora! Mintha nem lett volna elég azon 300 éves küzdelem, melyet az egész Nyugat érdekében folytattunk a keresztényiségért és nyugoti kulturáért, egy kis pihenőt engedve a szabadság és hazaszeretet újra csatába szólítja a magyart, hogyha előbb testével fel tudta fogni a támadást, kardjával megtudta védeni a fél Európát, most szálljon sikra újból, mentse meg saját hazáját és szabadságát. Volt-e valaha igazságosabb csatája a világnak, mint a mi szabadságharcunk, melyet nem rut önzés és haszonlesés idézett elő, hanem a legtisztább jog és igazság? Volt-e a világnak olyan katonasága, mint a magyar honvédsereg, mely hirtelen előteremve, igaz hazaszeretettől lelkesítve megy előre tűzbe, veszélybe, s viszi a háromszínű lobogót győzeimről-győzelemre?! Volt vezértünk is a bujdosás és szenvedés pusztájában, velünk volt Kossuth Lajos, ki tehetségével irányt szab a küzdelemnek, együtt van küzdő katonáival, együtt örül, majd együtt sir a magyarral. Volt csalóányunk is: Petőfi Sándor, ki egyik kezében karddal, a másik kezében lanttal tesz vallomást az egész világ hallatára:

Tied vagyok, tied hazám
E sziv, e lélek!
Kit szeretnék, ha tégedet
Nem szeretnék?

Emlékezés a multra.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Kelemenfalván Bereg vármegye éjszaki részén — túl a Jipán meghangzott az érett buza közlül.

Süvegemen nemzeti szín rózsza
Ajakomon édes babám csókja
Ne sirj rózsám! nem megyek világra
Nemzetemnek leszek katonája.

Csak úgy segítőbe arattak a bazsa rózsza színi munkabíró lányok — bár a keve kötőzők meglelt ember lett.

A Pijkárus hid mellett — meg az Eperjes gorondon — vadkörtefák árnya alatt kaszáltak csoportosan. Pengett a kasza és villogott kékes vasa a naptűzétől. Ősi szokásból borért kaszáltak a földes urnak Beregi Máténak.

A Torony ormán lengő tricolor se változtatott ezen. Hisz egyházi dolgot végeznek.

Csak a kereszturi kis erdő alatt járt lomhán 12 jármos ökör barázdákra szelve az ugar földét — alig látszott meg a nagy urasági táblán.

A márcziusi napok nagy összevisszaságot keltettek nem egy gazdaságban — hát meg olyikban a kinek mint Beregi Máténak a Rákóczi, Ilosvai, Bilkei uradalmakból faluszám jött le a sok igas kocsi.

Tőke pénze nem volt az öreg urnak — a gulyából hirtelen nem lehetett kifogni hogy segítsen a bajon. — Vadasok voltak de télen csak szánaton lehetett a falubeli markos legények segítségével 4 öreg ökörral járomba feljutni — akkor is lehagáltak csak tüzes csóvakkal lehetett felugrasztani és utnak eresztani őket.

Ugy folyt a munka a mint lehetett! Maga az öreg ur is oda volt a Verchovinára — lélekvesztő uton jártkelt hegyre fel völgybe le, küldöttséggel mint összeiró elnök. A vármegye választotta — ő ösmerte az orosz népet s beszélt korrekctül a nyelvet. — Neki kellett lelkesíteni a jóindulatu fiataliságot.

Megtette. Pedig orosz jobbagyok szolgálatából állott nagyrészt a vagyona — most az egy tolvonással elveszett.

A Beregi Máté ipa-ura a mint ez időbe mondták, Debreczen városába a kismester-utczai 1118 számú nagy rendházba székelt. Nála volt Beregi Máténak két lánya mint anyátlanok. Egyik Luizka felszedült, a másik Ida, ki mellett mint nevelőné Caroline Qalacsak Fon Nordval volt alkalmazva.

A kisasszonyt ide vetették a márcziusi napok.

Beregi urnak két fia, itt talált otthont — de most német szóra fent voltak a szépségen Eperjesen.

Vágássy Lajosné — Érkeserü Teréz

feltette a kedves unokáját — hát utánnok iratott az öregével, hogy menten jöjjenek le!

Híret vette ugyanis, hogy a felső tanuló ifjuság már formális hadi mozdulatokra jár Benczur kapitány vezénylete alatt.

A fiuk engedtek a parancsszónak s hosszú tótszekeren neki indultak a 3 napos utnak.

Tudja-e már a kisasszony, hogy megérkeztek a fiuk? E kérdéssel nyitott be a tanulószobába Luizka.

Elvölt a m foglalva — nem vettük észre, Pali már felkeresett — de a batyám halva, hogy idegen kisasszony van a háznál — hát atöltözök — nem akar porosan megjelenni.

Kár volt haza parancsolni őket.

Miért? — kérdi Carolin kisasszony — éppen csak hogy mondjon valamit.

— Hogy honvéd ne legyen. Azért is lesz, csak hogy huszár.

— Um gottes vil'en! már a testvér batyát is? elküldenie. Minden férfi cselédünk zászló alatt áll már — ha úgy jön — azt is rábeszéli.

Ugy van nem tagadom el. Vért is, péozt is adunk arca átszellemlült égszinkék szeme égett mint a tűz, arca lángolt a helyő hévtől. Jöjjön a szobámba, segítsen nekem.

Atmentek.

Carolin kisasszony ámulva nézte az ágyra asztalkára terített fűzőld diszmagyar dolmány

Volt mindenünk és még is elbukunk, hisz tudjátok, hogy igaz küzdelmünknek mi lett a vége. De nem volt nem lehetett ez bukás, csak pihenés a nagy küzdelem után és készülődés az ébredés reggelére.

Büszkék lehetünk polgártársaink, hogy a régi nagy időknek dicsőségéből jutott legalább egy nap nekünk is, a mely fényével, ragyogásával, dicsőséges bukásával városunkhoz fűződik.

A mai nap fölleveníti előttünk a letűnt idöket. Nézzétek öket a duló csaták vérengző ölen, arcok, szívöknek hü kifejezője, ezt kiálltja, ezt harsogja felétek; A haza, a magyar szabadság minden előtt!; nézzétek öket a bukás szélén, haldokló ajkaik ezt kiálltják: életet halált a hazáért! s nézzétek a sirhanthokat, melyekre minden egyes elesett hős pora felé a szabadság Istene e szavakat írja:

Életét a népek adta,
Mig dolgozni, tenni ráért,
És a mikor hallni kellett
Mehalt a hazáért.

Mehaltok, de olyan dicső bukással, melyért félszázad múltán is ünnepeljük emléköket; elesetek, de úgy, hogy halálokról tudni sem akurunk, mert öket, a szabadság vértanuit halhatlanoknak látjuk.

Egy nagy tőkét tettek le számunkra, mely a honszerelemnek magával ragadó és lelkesítő érzelmét gyümölcsözeti áldásos kamat gyanánt!

Szent oltárt állítottak fel, melyen a hálás kegyelet és visszaemlékezés tisztán lobogó lángjával áldozhatunk.

Ne lépjen hát senki megilletődés és kegyes érzelmek nélkül e helyre, mert az ilyen vakmerő alatt megnyílik a föld, mely a méhében pihenő hamvakat feltékenyen örzi!

Ne álljon meg senki e szent helyen úgy, hogy vissza ne emlékeznek a le-

mentét, amelyikről már jól levolt szedegette a drága ékszer.

Miért teszi ezt?

Édes apam ajánlotta fel a haza oltárára, választott Luizka — büszke öröm villámlott az arczán — avval szaporán kezelte az oltót — a kisasszonynak is oda mutattak egy mentét, hogy banjon el vele, mert a ki gyorsan ad, ketszer ad, — zárta be a szót lelkesen a leány.

Hangos kopogás zavarta fel a szoba csendjét. A lehet szóra belépett Károly a jogász. Szívesen magához ölelte a hugát, a ki kibontakozva bemutatatta bátyját a kisasszonynak. A gyerek egész könnyűséggel tarsalgott Carolin kisasszonnyal, mulattatta ökei diákkori éiményeivel.

A midőn tavozott, ezt mondta a kisasszony Luizkanak: Er ist ein feines junge! megtetszett a fiatal ember neki első látásra.

A nagyapó Otáh Károlyt kérte fel, hogy unokáját a félbeszakadt jogi vizsgára előkészítse.

Nem sok órát vehetett tőle Károly — a nemzet örök sorsába kellett lépni s örizni a nemes várost. Pongor szomszédal a kinek hasa ojjan vala mint egy kis gönczihordo. — Hiába nézett végig Ábrahám Ornaay az első soron, biz a kijebb állott bár nyíval nem tehetett rólla Pongor uram szivta pedig nagyon.

tűnt, dicső napokra, melyeknek az itti pihenők szemtanui hősei voltak, s tanulja, meg újra, százszor meg százszor, hogy az eszme, melyért ök a legnagyobb áldozatot, életüket megtudták hozni, egy volt: a magyar szabadság!

Ne távozzék el senki a nélkül, mig fogadást nem tesz az elhunyt hősekre, a szabadság istenére, hogy tudni fogja, hogy mint magyarnak mi a kötelessége. A szelid béke idején a haza minden egyes polgára dolgozik úgy, hogy munkálkodásának alapja az önzetlen hazaszerelem, végczélja a haza lesz; s ha ismét kellene, az ágyudörgések között csattogó fegyverek tűzében mutassa meg ki-ki, hogy előtte a nagy hősök százezrei nem hiába estek el, mert az utód az elődök nyomdokaiba akar lépni, hogy mi ránk is elmondhassa a költő:

Ti üzletet a hazából
Hitvány módon nem csináltok.
Kossuth Lajos és Petöfi
Lesz az ideáltok!

Ti pedig elesett, megdicsőült nagy hősök, legyetek tanui e fogadástételnek és mondjátok, hogy csak tiszta honszerelem és munkálkodás mellett állhat lent és virulhat évezredekön át a magyar szabadság!

A monzai merénylet.

Saját tudósítónktól.

Milánó, aug. 1.

Umberto király halála elfeledtet minden más világeseményeket. Az általános gyász valóságos megakasztotta a közéletet. Milánóban Rómában és igen sok más városban a legtöbb üzlet zárva van. Az ajtókon ez a felirat olvasható: Cluiuso per lutto nazionale (A nemzeti gyász miatt zárva.) Viktor Emanuel király már utban van feleségével Monza felé, a hová ma este érkezik. A király a korfui olasz konzul taviraból értesült atyja haláláról s azonnal intézkedett, hogy az Elena jakk Reggio di Celabraba m-njen. Saracco és Visconti-Venosta miniszterek elkísérték a királyt Monzába. Saracco bemutatatta a királynak a

manifesztum tervezetét, a melyet Monzából meg ma este elfognak küldeni Rómába. A temetésről még eddig nem intézkedtek. Előbb be akarják várni Viktor Emanuel megérkezését, a melynek jelenlétében felfogják bontani Umberto végrendeletét. Ha a végrendeletben nem lesz valami különös rendelkezés a temetéről, úgy bizonyosnak látszik, hogy a halottat szombaton Rómába szállítják és hétfőn eltemetik a Panteonba.

Erba, Bercelli és Dazio orvosok tegnap délután a milánói törvénytörvények jelenlétében hallotti szemlét tartottak. Az orvosok konstatálták, hogy a legveszedelmesebb sebet az a golyó okozta, a mely a baloldali negyedik borda alatt hatolt be s a király szívet keresztülfurta. Veszedelmes volt az a golyó is, a mely a balkecs-csont fölött furódott a testbe. A golyó szettepte a nagy ütőeret s még most is benn van a husban. A harmadik golyó a jobb tüdő alatt furódott be. Valamennyi golyó jobbról balra és előlről hátrafelé ment. A vérzés oly erős volt, hogy még a baloldali szemlén is vér folyt a sebekből. A nagy hőseg miatt már megkezdődött a fölözlas processzusa, a melyet az orvosok úgy akarnak föltartóztatni, hogy a holttestet jéggel megtöltött álványra tették, azonkívül szublimatumba mártott lepedőkbe takarták s hat vilámos legyezövel folytonosan friss levegőt árasztanak rá. Az orvosok addig nem akarják behalzsamozni a holttestet, a mig Viktor Emanuel király nem látta.

Margit királynő fájdalma leirhatatlanul hat környezetére. A borzasztó pillanat óta a mikor a gyilosságot megtudta, folytonosan a király halottas szobájában van. Néma hallgat, mintha megadná magát a végzetének, de máskor meg szívettedő jéggatásbau örök s ilyeokor ezt mondja:

— Miért nem követeltem, hogy itthon maradjon? Miért nem tiltottam meg neki, hogy az ünnepre elmenjen? Hatarozatlan sejtelen gyöört és szinte ösztönszerűleg kértem, hogy maradjon, de ő mégis elment!

A mikor tegnap a királyi hercegek megérkeztek, a királynő így szól hozzájuk:

A mota a világ all, nem követek el ily szörnyű büntettet. Oly jó ember volt s úgy szerette a népet, mint senki más.

A királyné kívánságára egyelőre senkit sem bocsátanak a halotthoz. Tegnap számos küldöttség érkezett, de a királyné óhajására hivatkozva, egyet sem bocsátanak a halottas szobába. A milánói helyőrség kérésére, hogy a holt királyt megérezhesse, a királyné azt felelte:

menekült huszárral össze jönni. Nem vigyázhattak úgy rá.

Majdnem rávette a 17 éves legényembert, hogy szökjön meg vele Bécsbe — mert Liszka ujan ki tudta hogy bár a nagymamája es szülei nem szerettek a házasságot — miután Carolin kisasszony már érett szépség volt — úgy 30 év örü.

De a kertész leánya a Liszka féltékenysége idézte elő a catastrophet amiért felmondtak neki. Ő árulta el az intimitást a nevelőnő és az Urfi közt.

Bécsből aztan sűrűn küldte a leveleket, de hogy választ nem kapott, férjhez ment a Dürrenkenti patikushoz.

Beregi Liszkanak ezt írta utoljára:

Meine Méjus (Menyus) (valami magyar fogok meg még is) — liebs mich — und maiu salon ist blau vi main glock!

Mindnyajan gratuláltak neki.

Beregi Luizt 70 éves korába tegnap temették el, az az máj. 23-án.

Ki emlékezik vissza arra a lelkes honleányra? hisz kevés jár már ösmerősei közül ezen az áldott magyar földön. Akik meg ösmerték — már most jó feleséget és szerető édes anyát emlegethetik.

En ösmerem csak az ő nemes — meleg szívet.

Emléklül e pár sort szentelem neki.

— Nagyon köszönöm önöknek hűségek nyilvánlását, de kérem, hogy a legmélyebb fájdalom a pilanatában áljanak el ezen óhajásuktól.

Sűrűn foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a merénylő miért végezhetett áldozatával oly könnyen. A rendőrség azt mondja, hogy a király személyének őrizését nem csak nem tűrte, hanem egyenesen megijította. A királynak a tornateremben való megerkezése előtt egy ünnepi bizottsági tag a győzteseknek szánt kiünteté-eket rendezgette s e közben a földre ejtette a király által följajlott érmét. Erre egy másik bizottsági tag azt mondta:

— Mondhatom, nagyon rossz jel...

Az összes jelenlevők nevettek ezen a megjegyzésen, de elborzadtak, a mikor később eszükbe jutott.

A gyilkos revolverét tegnap alaposan megvizsgálták. Ezek a szavak vannak belevésve: Marsaua 1996 augusztus. E fölirat nyilván az amerikai gyár jegye.

A gyilkos még vasárnap este lakásadó-nójánál, Rossi-nél obédelt s a miatt panaszkodott, hogy nincs étvágya. De nem csoda, mondta, mert oly nagyon meleg van. Azután elment a gyilkosság helyére, amelynek fekvését előbb alaposan tanulmányozta. — Egy líráért belépőjegyet váltott s egy vidéki ember mellé ült, a kiből földijét sejtette. Megkerdezte tőle, vajjon a király gyakran szokott-e Monzába jönni, szokta-e magát a népek mutogatni. — Azután eltűnt és a nép közé vegyült.

Bresci múltjáról és származásáról most sok érdekes adat tudódik ki. Családja régebben nagyon jómódu volt, de szerencsétlen spekulációval mindent elvesztette. A gyilkos testvérei, Lorenzo és Tereza, Volaróban élnek. Ezek es harmadik testvére, Angelo tüzérhadnagy mindig monarchista érzelműkről voltak ismeretesek. Mind e hárman sokszor szidták Gaetanót forradalmi érzülete miatt. Gaetanót huszonek éves korában izgatás miatt, haszonbárom éves korában hatóság ellen elkövetett erőszakért elítélték. Azután elment Amerikába, a honnan nem rég tért vissza Pratóba, a hol nyolcz napig maradt. A prátói rendőrségtől fegyverviselésre engedelmet kért, de a rendőrség megtagadta, mert veszedelmes anarchista híre volt. Annál megfoghatóanabb, hogy ezt az embert csak egy pillanattal felügyelet nélkül hagyták. Bresci pénteken Milanóban volt és a Via Cairo i-ban egy asszonytól lakást bérelt, a melyért egy hetre előre kifizetett négy lira negyven centesimo bért.

Az asszony régebben telefonhivatalnoknő volt, de az 1898-iki milánói zavargás alkalmával elbocsátották; Bresci ennél az asszony-nál étkézett is s deutánonként udvarolt neki. A mikor Rossinehoz költözött, nagyon elegánsan volt öltözve. Aranylánczot, órást és brillians gyűrűt viselt s nagyládája tele volt jó ruhával. Föllepes: nagyon biztos volt. Elmondta, hogy Amerikából jövet azelőtt egy hónappal Parisban volt es megnézte a kiállítás-t. Még vasárnap is látták egy alacsony termetű zömök fiatal emberrel, kivel nagyon élénken beszélgetett. Ezzel az ismeretlen fiatal emberrel együtt látták őt a tegnap letartóztatott Franelia-családnál. Ez az ismeretlen Newyorkban volt és Bresci kivitte, hogy vele lakják. Az ismeretlen csütörtökön délben levelet írt s Bresci elkiserte őt állítólag a pályaudvarra, a honnan egyedül tért vissza. Másnap Bresci is elutazott. Mindebből az következik, hogy az ismeretlen fiatalember bűntársa volt Brescinek.

Róma, aug. 1.

III. Viktor Emánuel feleségével, ma reggel 6 óra 30 perczkor érkezett ide. A király nagyon meghatottan látszik. A királyné a háőkocsiban aludt s miközben a vonat az állomáson volt, nem is zavarták nyugalmában. A városi hatóság a király kívánságára nem rendezett a pályaudvaron ünnepi fogadtatást. A mikor a vonat megállott, a miniszterek és a montenegrói konzul a király kocsijába szálltak. A király mindegyikkkel kezet fogott s azt mondta, hogy most csak fiúi kötelességét teljesíti, az uralkodói kötelességekre csak ké-

sőbb kerülhet a sor. A bírály azt táviratozta anyjának, hogy 6 óra 45 perczkor indul el Rómából.

Elutazása után rögtön összeült a minisztertanács. A miniszterek csak holnap utaznak Monzába. A parlamentet szombatra vagy hétfőre hívják össze, a királyalkotmány esküjének letétele vége. A király ma este érkezik Monzába, a hol véglegesen fognak dönteni a temetésről.

Róma, aug. 1.

A csapatok fölesketése rendkívül megható látvány volt, a melyhez óriási tömeg tödült. Casertában, Nápoly mellett Bresci Angelo tüzérhadnagy, a gyilkos testvére is fölesküdütt. Ez az ember most negyven éves s mint közlegény kezdte szolgálatát. Szorgalmaért és tisztességéért 1887-ben hadnaggyá nevezték ki. A gaztett egész Olaszországban talán senkit sem sujtott olyan borzasztóan mint ezt a szetencsétlen tisztelet. Kijelentette azt a szándékát, hogy b-adja lemondását s a világnak valamelyik felreosó zugába vonul, a hol el fogják felejtetni, őt is, nevét is. Ismerőseinek azt mondta, hogy Gaetano fiatalabb korában nagyon jóindulatú volt, de a prátói gyárakban magába szivta az anarchista leveket s azóta folytonos veszekedés volt közte és a családja közt. Amerikából ritkán jött tőle hír, s midőn legutóbbi levelében azt írja, hogy vissza fog térni Olaszországba, testvére pénz-t küldött neki s arra kérte, hogy csak maradjon Amerikában, jobb lesz neki ott.

Milanó, aug. 1.

A meggyilkolt király holttestét a halószobában teszik ravatalra, a melynek falát áttörték hogy nagyobb helyett kapjanak. Ferrarri kardinális érsek ma délelőtt az itteni templomban gyászmisét mondott. Tegnap este kilenczedfél órakor nagy mozgalom támadt. valamennyi templom hárangja megkondult s óriási tömeg tödült a gyászistentiszteletre. A népet utja a rendőrségi kaszárna mellett vitte el. A tömeg itt megállott s ökölbeszorot kezét felemelte és szikhozódya átkozva mutatott egy második emeleti rács s ablakra, a hol a merénylőt fogva tartják. Ha a nép függne az minden bizonynyal kivégeznék a gyilkost, de az olasz büntetőtörvény 117. szakasza szerint a halálbüntetést, még a visszaeső gonosztevőkre sem lehet alkalmazni. A törvény csupán a életfogytig való galyarabságot ismeri s még a király ellen elkövetett gyilkosságért sem tesz kivételt. Ebben az esetben legföljebb annyiban fogják a büntetést keményebbre szabni hogy Bresci az első nyolcz esztendő maganzárkában tölti.

Róma, aug. 1.

Ferrari kardinálisnak Margit királynénál tett látogatását igen élénk táviratváltás előzte meg a Vatikán, a minisztérium és a monzai udvar között. A kardinális hivatalosan értesítette a királynőt a pontos mely részvételről, mely a látogatáshoz fontos politikai következtetéseket fűznek. Ferrarri a királynéval való beszélgetés után, a mely husz perczig tartott, bement a halottas szobába, a hol a holttest mellé téropeelt és imádkozott. Az érsek tinézkedett, hogy jövő vesáánap a milánói székesegyházban nagyszerű halotti ünnep legyen.

Monza, aug. 1.

Margit királyné tegnap valamivel nyugodtabb volt s ő maga tett intézkedéseket. Ferrarri kardinális látogatása igen jó hatást tett rá. A királyné elolvasta az ezrével érkezett táviratokat, a melyből sok vizasztalást merített. A kardinális valamennyi parókijának levelet küldött, a melyben a borzasztó büntetést kárhoztatja s gyászmisét rendel el. Híre jár, hogy az udvar el akarja adni monzai birtokát. Milanóban tegnap nagy monarchista tüntetés volt, a melyen sok ezer ember vett részt, a kik azt kiáltották:

— Evviva Vittorio Emanuele! A basso i boxerii italiani!

Milanó, aug. 1.

Bresci az államügyésznek arra a kérdésére, vajjon vannak-e bűntársai, azt felelte, hogy egy barátjával jött Monzába, a kinek

azonban nem volt része a merényletben. Bresci nem akarja megmondani barátjának a nevét. Most utólagosan azt beszélük, hogy közvetlenül a lövés után Bresci közelében többen veszekedni kezdtek, valószínűleg azért, hogy a rendőrség figyelmét eltérleljék.

Róma, jul. 1.

Hír szerint Bresci tegnapi vallomása nem zárja ki a lehetőségét annak, hogy a gyilkossággal mások bízták meg. Azt hiszik, hogy a gyilkosságot Pattersonban határozták el. Bresci elismeri, hogy Parisban volt, de tagadja hogy ott anarchistákkal jött volna össze. Rio Marinában, Elba szigeten tegnap letartóztatott Quintovalli Salvadore nevű embert, — a ki Bersiciyel jött vissza Amerikából és vele Parisba ment, hogy egy anarchista gyűlésen részt vegyen. Több levelet és 5 anarchistának az arcképét találtak nála, ezzel a fölirással: Büntettek.

Azonkívül elkoboztak tőle egy levelező lapot, a mely Quintavallit jul. 8-ára összejövetelre hívja Firenzébe, ahová el is utazott.

Quintavallit a porto-ferrajoi börtönbe vitték. Ivreában tegnap letartóztatott egy Lamer Antonio nevű embert, aki Brescivel és egy asszonyval jött vissza Amerikából. Hogy mit kerestett Ivreában, nem tudják. Ezek a letartóztatások megerősítik azt a gyanút, hogy az olasz király összeesküvésnek lett az áldozata. Bresci hadnaggy, a gyilkos testvére, a század leggyávább tettének nevezi őcsöze merényletét s azt mondja, hogy testvérétől, a kiról azt hitte, hogy még Amerikában van, régóta nem kapott hírt. Hozzátette, hogy ha tanunak idézik a bíróság elé, meg fogja mutatni, mennyire becsüli a tisztelet esküjét.

Róma, aug. 1.

Bresci újabb kihallgatása nem derített ki újabb körülményeket. A főügyész kérdésére, hogy miért követte el a bűntettet, így felelt:

— Miféle bűntettet? A mit én tettem, nem bűntett, hanem hőstett.

Bresci tagadja, hogy Parisban az anarchistákkal érintkezett volna, azután azt mondta, hogy jobban szeretné, ha kivégeznék, sem hogy éltetőfogytig börtönben tartsák.

Bresci Angelo hadnaggy a hadügyminiszternek táviratban rendelkezésére bocsátotta vállrojtját. Azt hiszik, hogy a hadügyminiszter ezt a derék tisztelet, akit mindenki szeret és becsüli föl fogja szőlítani, hogy változtassa meg a nevét. A hadnaggy egy újságírónak, aki őt nevében szőlította, ezt felelte: — Az isten szerelméért, ne nevezzen Brescinek, legjobban szeretném, ha elfelejté- nének s ha el tudnék pusztulni.

Newyork, aug. 1.

A pattersoni gyárakból az összes olasz munkásokat elbocsátották.

Newyork, aug. 1.

Patterson jelentékeny gyárváros, a hol Csikagón kívül a legtöbb anarchista tartózkodik. Ezek már többször sztrájkra birták a selyemszövőket. Az olasz telep kicsiny ugyan, de a legveszedelmesebb elemekből alakult. Az ottani olaszok eredetileg Carboni Sperandiot szemelték a király gyilkosságra, de ez az ember, összeveszett egy munkásfelügyelővel s előbb őt, aztán magát lötte agyon.

Az olaszok aztán Brescit bízták meg a gyilkosság elkövetésével. Besző barátja, Monteleesi gróf, a pattersoni olasz anarchisták feje sokat tárgyalt mindejükkel. Azt mondják hogy Bresci mindig rendkívül széles nézeteket magába zárkóztott ember volt. Bizalmas barátjai előtt mindig rendkívül széles nézeteket vallott. A vasárnapokat rendszeren Hobokenben töltötte, ahol felesége és gyermeke van.

London, aug. 1.

A felsőház ülésén Salisbury az Umberto király halála alkalmából Viktória királynőhöz intézett fölirat megokolásában megemlítette, hogy az utolsó félszázad alatt 3 köztársasági elnököt és két uralkodót öltek meg. Ez nem csak azért borzasztó dolog, mondotta a miniszterelnök, mert Anglia szimpátiát érez azok

íránt a nepek íránt, amelyeket a merényletek sújtottak, hanem azért is, mert az emberi elvetemültségnek iszonyatos örvénye tarul az ember elé s a közel jövőben az emberi társadalom legfőbb érdekeit fenyegeti.

A monzai rémes tette nem adott okot Umberto király, a ki tősgyökeres olasz volt, a ki örökös gonddal örködött Olaszországon s mindenben szive mélyéből együtt érzett népével.

Ez az ember volt az, a kit egy titkos társaság kiszemelt s a kit a parancs engedelmessé végrehajtója könyörtelenül talált. Ez a gyilkosság sem politikai tettnek, sem magánbosszú művének nem tekinthető, hanem egyes-egyedül a beteges hirvágypól, a modern társaság ebből az atkából fakadt. Ennek a beteges vagynak gátat kell vetni, mert különben a társadalom létét fenyegeti. Nem akarok ezuttal az orvoslás módjairól beszélni, ha egyáltalán van mód ennek az állapotnak az orvoslására, de nem habozhatom soha sem kimondani azt a nézetemet, hogy e büntettek tekintetében az emberi társadalom téved. ha könyörületet gyakorol. A főlíratot a miniszter elnök beszéde után elfogadták.

Az alsóházban hasonló főlíratot nyújtott be Balfour, a kincstár első lordja. Magasztalta Umberto királyt, nemcsak nagy hazafi de Angliának nagy barátja is volt. Ő is, népe is hő barátja volt Nagy-Britanniának. Annál nagyobb fájdalommal tölti el tehát Angliát halálának a híre.

A főlíratot szóltanul fogadta el a ház. Az egész tárgyalás alatt fődellen fővel ültek a ház tagjai.

Milano, aug 1.

Az itteni osztrák és magyar segítő egyesület tegnap ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy a királynénak és Viktor Emánuel királynak részvétét fejezi ki, továbbá babérkoszorút tesz Umberto ravatalára és három ezer lírával járul valamelyik Umberto alapítványhoz.

H I R E K.

Ének az orpheumról.

Megvallom, szerkesztő ur, önnek,
Hogy az orpheumba járok
S titokban egy sugaras szemű,
Fess szinoranak kurizálok.

Tetszik ismerni? Ő exentrique,
Sikkos, elegans és remek!
De bolondulunk is érte mind,
Valamennyi fene-gyerek!

Ha a hat szál de zka-tetőről
Sötét szemével levág . . .
E lángtól, szikrától és tüztől
Lángba borul az ó-világ!

És égek én is, szerkesztő ur,
Miként fejem felett a gáz.
Mámoros kabulatba ejt a
Vad szenvedély, szerelmi láz.

Elfelejttem, hogy hirt kell írni,
Csak versen töröm a fejem
S komoly tartalmu cikkek helyett
Cziterám róla pengetem.

Őn nem képzeli, szerkesztő ur,
Hogy a szerelem mily bohó . . .
Kival, ha szívünk exentriqueért
Lángol, izzik, mint a kohó.

Ki törődnek mostan hirlappal?
Süssök meg a politikát . . .
Az ő ajkán egy röpke mosoly
Nekem egy kincses, dus világ.

Hat mikor a vén toronyóra
Elkongatja az éjfelet, —
Karsu pohárban gyöngyvöző bor
Tányéran illatos szelet.

Ilyenkor Törley csámpuszát
Tűzes csók édesíti meg!

S bele lehellem ajkain át
Szilaj, mámoros lelkemet . . .

De tetszik tudni, szerkesztő ur?
Ez az izé . . . pénzbe kerül,
Mert szölet nélkül . . . pezsgő nélkül
Egy excentrique ritkán derül.

Épen ezért e versemnek is
Odalyukad ki a vége,
Hogy egy kis fizetesemelés
És egy nagy előleg kéne.

Meat — tetszik tudni — a mily bolond
És örült szerelmes vagyok,
Miként egy nyomorult verebet,
Ugy ledurintom magamat!

Riporter.

* **Személyi hír.** V é g h Gyula h. rendőr főkapitány e hó 4-én hosszabb szabadságra utazik. A bűnügyi osztály vezetését Szentpéteri Ferencz az I. ső kerület ujonnan kinevezett rendőrfőkapitánya veszi át addig, a míg Végh Gyula visszaérkezik.

* **Uj joggyakornokok.** A debreczeni királyi ítélőtábla elnöke dr. Ujlaki Géza és dr. Cseke Miklós ügyvédjelölteket joggyakornokká nevezte ki.

* **Halni akar mindenáron.** Horváth József 50 éves csavargó ma délelőt a Hatvan utca végén levő szénatelepen egy beretvával elvágta a nyakát. Ott hörgött a szerencsétlen ember a széna között, mikor észrevették végtelen tettet. A kerületi orvos bevartá sebeit s beszállította a közkórházba. Horváth különben már több ízben kísérletet meg öngyilkosságát. Mindig a beretvát használta, ezzel akart az árnyékvilágból kikölnözni. Sebe sulyos, de életbemaradásához van remény.

Végh Gyula tb. rendőrfőkapitány egyáltalában nem akar tudomást venni arról, hogy már egy ízben felhívtuk figyelmét hivatalos szobájában levő osztrák császár képének kicserélésére. Hát csak ilyen kevés magyar érzés van a tb. főkapitány urban?

* **Árva gyerekek.** Harom szánalmat gerjesztő kis gyerek ténfereg már napok óta a bűnügyi osztály épületének udvarán. Két kis lányka meg eg fiu. Szegény kis árvák ott hagyják a szüleik, eldobva minden szeretetet rosszabbul mint a vadállat, mert kölykéhez az is ragaszkodik. Most ott v á r t á k a jól tevő keze, hogy segítsen rajta valaki. Tegnap akadt is egy jó asszony, aki az idősebbik lányt örökbe akarja fogadni. Így aztán majd csak megvédi őket az Isen — meg a jó emberek.

* **Szabolcska Mihály mezőturi pap.** A mezőturi ev. ref. egyház Lukács Daniel elhalálása folytán új papválasztásnak néz elébe. A presbyterium kebeléből kiküldött papkereső bizottság gondos körültekintéssel látogat el egyes eklézsiák kiváló papjaiboz, meghallgatni azok szónoklatát. A bizottság Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész, az újabb magyar lantos költészetnek egyik leghivatottabb mivéjét, a Kisfaludy Tarsaság tagját hallgatja meg utóljára. Mezőtur egyháza önmagát tisztelné meg, ha a nagy költőt egyhangu meghívással ültetőé Lukács Daniel örökébe.

* **A buza ára.** Az arást már majdnem országszerte befejezték, sőt igen sok helyen már javában foly a cséplés. A cséplés eredménye azonban, a legtöbb helyen nagy csatlódást hozott a gazdákra, mert kevesebb szem kerül ki a gépből, mint azt vártak. Daczára a gyöngö cséplési eredménynek, a buza ára nagyon stagnál s a helyett, hogy emelkednék a gabona üzérekek pressziója folytán s a gazdák pénztelensége miatt, még lejjebb száll. A ga-

bona árak leszorításához nagyban hozzájárú Lukács pénzügyminiszter is, ki drákói rendeletet adott ki az adók behajtására s ezzel a szegény gazdákat kényszeríti, hogy potom áron tulajdonuk terményükön.

* **Kávéház megnyitás.** Kiss Adolf a Bikának volt fizető piuczére, tegnap este mutatta be kavéházát meghívott közönségnek gyönyörű, izlésesen díszített helyiség, a város központjao, teljesen új felszereléssel, modern billiárd asztalokkal, s ha hozzá vesszük a mindenre kiterjedő figyelmes kiszolgálást, nem csalódunk, ha azt mondjuk, hogy az ujjonnan megnyitott kavéház bővelkedni fog vendégekben. A remek szep barokk stílusú díszítő munkát városunknak sok szép sikert aratott derék festője Thiessen Arthur készítette, a legfinomabb kivitelben, a legügyesebb compottijával. Ő neki gratulálunk először is, s az ő érdemének tudjuk be, ha a kavéház a megérdemelt közkedve tségben fog részesülni.

* **Nincs nobile officium.** — Nagyon érdekes az az atira, melyet Hajdúvármegyéhez intézett Baranyavármegye alispánja. Szenzációs ujdonságot mond az atirat: a megyei urak gavallériaia meggyöngült már Baranyában s egyik ur, kit a vármegyéről választási elnöknek koldtek ki, nem atallotta költségeit a vármegyének felszámítani s a költségek közt — horribile dictu — berkocsidj is szerepel. Az eset nagy konsternációt keltett tul a Dunán, Baranyában. A dolog valóságzal mesébe való — mondhatják a baranyaiak. — Hisz eddig boldog volt, a kire eféle nobile officiumot rubáztak s eszeágaban sem volt senki nek ezért a vármegyének számlát benyújtani. Mi lesz a világból — szörnyűködnek szintén a baranyaiak s hogy mi lesz — megkérdik Hajdúmegyétől is. — De nemcsak azt kérdik meg. Kiráncsiak arra is, hogy történt e már ilyen fatális eset nálunk is? Mert ők nem tudják mit csináljanak. É századok óta viselték az urak ilyen megyei hivatalokat, de eddig még pénzt sohasem kértek érte. Tehat — mint a atirat őszintén bevallja — ők erre nem számítottak s nincs is rá pénzök. — Mit tegyenek? A kérdésre aligha kapnak tőlünk választ. Mi nálunk a nobile officium még mindég nobile officium. A mi nemcsak azt bizonyítja, hogy a mi vármgyei uraink a régi gavallérok még mindig, — de azt is, hogy eféle szükségletekre nekünk sincs ám pénzünk.

* **Miért vándorolt ki Romániából.** A szerencsétlen romániai zsidókat napról-napra látogatják meg a scrocsári telepen. Az egyik látogató megszólít tegnap egy jóképű, intelligensnek látszó hazátlant:

Mi volt foglalkozása Romániában?

Kántor voltam.

— És hogy folyt dolga?

— Elég jól nem panaszkodhatom.

— Hát miért vándorolt ki?

— Miért, miért, hát ha az egész bitközség kivándorol én csak nem maradhatok egyedül, — volt a mélabus válasz.

* **Pusztító zivatarok.** Az egész országban, de főleg a nyugoti feleben zivatarok és viharok voltak, mindenütt jelentékeny esőmennyiséggel s helyenkint jéggel; sok helyt az erős szél és eső ma reggel is tartott. Az ejjeli és reggeli hőmérséklet tetemesen alább szállt. Pusztító szélvihar volt Szent Endrén és a nógrádmegyei Szivákon. Mindket helyütt nagy károkat okozott. Kehidakustján (Zala) mint táviratilag jelentik, tegnap d. u. 4—5 óra között jégeső volt, mely főképp szőlőben okozott tetemes kárt. Krasznán (Szilágy) nagy viharral jégeső volt, mely a keresztteket szét-szórta s a kalászt sok helyt kiverte.

* Lakás fosztogató. Dr. Vass Antal törvényszéki bíró családjával a kies fekvésű Czirkvenita fürdőn nyaral. Itteni lakása felügyelet nélkül állandóan zárva volt. Pár nappal ezelőtt feltörve találták, honnan eddig még meg nem állapítható mennyiségű ruhaneműt elloptak. Hosszas kutatás után tegnap sikerült a tettest Habuczky Juli ismert rovott multu leány személyében elfogni. Kihallgatás után letartóztatták.

* Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítették a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet, további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órakor, este 7 órakor, Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor, péntek és ünnepnapokat megelőző este 7 órakor.

* Lelkészből segédtanfelügyelő. Mint a hivatalos ladból értesülünk, Kovács Lajos ev. ref. lelkész és okleveles tanítót a vallás és közoktatásügyi miniszter Szilagyvarmegyében segédtanfelügyelővé nevezte ki. A kinevezés már ritkaságánál fogva is érdekes jelenség.

* A magyar ipar érdekében. A m. kir. kereskedelmi miniszter panaszt tett a belügyminiszterrel, hogy a városi gázgyarak gépeket, valamint a gépalkatrészeket, nagyrészt külföldről szerzik be, dacára annak, hogy mindezek Magyarországon is, elsőrendű minőségben beszerezhetők. E panasz folytán a belügyminiszter felhívta az összes városokat és varmegyéket, így Debreczen városát is, hogy e szükségleteik kielégítésénél a hazai ipar érdek megóvása és fejlesztése céljából, a mennyire ez lehetséges, a magyar gyárakat előnyben részesítsék annál is inkább, mert mindezen kellek a magyar gyárakban ki fog a s t a l a n minőségben beszerezhetők. Az erélyes hangú közrendeletet, az összes törvényhatóságoknak megküldték.

* A lajbi. Beállit egy magyar a bűnügyi osztályhoz. Nagy varakozás után bekerül a főkapitány elé, huzogítja a ruháját, tisztaság illentudással végig simogatja bajuszát az ingujjával; s megszólal, előadva, hogy ellopték a lajbiját.

— Hát osztán mennyit ér a lajbi?

— Megér az kérem még másfél forintot is.

— Kéri a tettes büntetését?

— Kéri az istennyt! Egy lajbi ide vagy oda. Csak tetszik tudni tekintetes ur iszonyu kíváncsi vagyok, ki vihette el.

De azért nem lehet nyomezást indítani, mert maga kíváncsi.

— Hm, hm, — dümmögi a magyar, — csak furcsa ez a „bűnvágyi hivatal.”

* Elfogott rablógyilkosok. Mi is megírtuk, hogy a mult heten vakmerő bátorság törte át Aradon, hol Mayer Miklós ottani lakos hazahaza éjnek idején ismeretlen tettesek betörték s 460 korona készpénzt, egy női aranyórát nyaklánczezal, egy arany karkötőt, 4 gyűrűt, egy arany mellűt és két pár aranyfüggőt elloptak.

A csendőrségnek sikerült e hó 28-án a tetteseket kézrekeríteni s ez alkalommal egy rablógyilkosságot is kiderített.

A szent-mihályi-telki csendőrség e hó 28-án ugyanis arról értesült, hogy két vándorlegény arany gyűrűket k i n á l g a t o t t eladásra.

A két egyent, nev szerint Harlicska Ferdinánd és Reznicek Antal csehországi illetőségű vándorlókat csakhamar kézrekerítették, mely alkalommal 560 korona készpénzt és nagymennyiségű arany ékszert találtak náluk. Az előtalált ékszerek egy részéről megállapították, hogy azok az aradi betörés-

ből származtak s ezt a két vándorló b i s ismerte, a többiekrol azonban azt állították, hogy találták.

A csendőrség azonban nem hitte el ezt a mesét s hosszas faggatás után kiderítette, hogy a többi ékszerek, valamint az előtalált készpénz egy része Rosenfeld Sámuel nádasilakos tulajdona volt, a kit a mult hónapban kiraboltak és meggyilkoltak.

A csendőrség a rablógyilkosság részleteit is kiderítette. — A tettes a két vándorló legény volt. Ezek éjnek idején behatoltak Rosenberg üzletébe és pénzt követeltek. Minthogy Rosenfeld nem adta elő a pénzt, egy baltacsapással agyonütöttek. Ezután kirabolták az üzletet és a lakást, honnan 800 frtot és több ékszert vittek el. Ezeknek az ékszereknek egy részét találták meg most a két vándorlónál, kik a bizonyítékok su ya alatt végre beismerték tettségüket. A csendőrök a gyilkosokat átadták a bíróságnak.

* A romániai zsidók sorsa. A Budapestben rekedt romániai zsidók ügye imma befejezéshez közeleg, a mennyiben dolguknak anyagi része megoldottnak mondható. A bizottságnak faradhatatlan munkásságát fényes eredmény jutalmazta. Ma délig kerek 80.000 korona gyűlt össze és ez az összeg körülbelül elég is, hogy abból a szerencsétlenek utiköltségét fedezhessék. — A gyűjtés különben még tovább is folyik és remélhető az, hogy az eddigi összeg tetemesen növekedni fog. A zsidóknak az a része, a kiknek Angliában rokonai vannak, még ma este elutaznak London és Manchester fele. A többinek utazási irányát és idejét illetőleg a bizottság eddigelé még nem határozott. Arról is értesítettek bennünket, hogy a román kormány a határon vesztelő kivándorlókat visszabocsájtotta régebbi lakóhelyükre.

* Kossuth Lajos távozása Arad városából. A kozsvari Ellenzék írja: Nevezetes vendége van most Kolozsvárnak. Itt időzik Simon Gábor aradi árva-zeki jegyző, 1848/49-beli honvédhadnagy a 36. zászlóaljából. Simon jelen volt Aradon ama nevezetes napon, midőn Kossuth Lajos Arad várát elhagyta, hogy az országból örökre származza magát. Simon Gábor akkor zászlóaljának egy századával, mint ennek parancsnoka tanyázott a várban. A VI. sz. kapun ő bocsátotta ki Kossuthot. — Egy kocsiiban ült hársz és Steiner ezredesekkel. — Nagyméretű Steier kocsiiban ültek, a melybe nagyobb fajta m u n k a - b i r ó I o v a k voltak b e f o g v a. — Simon Gábor adott jelt a kapu kinyitására és tiszteletteljesen szalutált a kormányzónak, a ki gondtelt homlokka ült a kocsiu, s szomoruan viszatekintve, fogadta a tiszt bucsúüdvözlését. Kossuth távozása után az aradvárban rövid idő alatt sok minden megváltozott. Elentetek merültek fel amelyek kielésedtek, midőn a muszkák Világos alá értek. Danjanich váltig ohajtotta inkább levegőbe repítetténi a várát, mint megadni. Minden hazatavon volt. A pártoskodás itt is felükerekedett. — Simon Gábor 70 éves kora dacára ma is erőteljes, fiatal kedélyű férfi; edzett, ruganyos testtel, hazájaert melegen érző lélekkel. Sohasem visel más öltözetet. csak magyar ruhát. Kolozsvár fiatal Simon Gyula m. kir. erdőtáncosnár tartózkodik. Fia társaságában majdnem egy délutánt töltött az ereklyék megszemlélésével és megigértte, hogy emlékiratait és arcképét beküldi az ereklye-muzeumnak.

* Mit nem beszél az a német... Eszünkbe jut Petőfi Sandornak ez a kezdetű verse, midőn olvassuk azt az arczatlan hangú levelet, melyet az osztrák iparosok szövete-

zete a magyar iparpártolás ellen a N. W. T. szerkesztőségéhez intézett. A levélben a többek között ezeket írják:

Tudvalevő, hogy Magyarországon magán-körök, iparosok és kereskedők évek óta inenziv agitációt fejtett ki avégből, hogy az osztrák ipar termékeit a magyar piacokról leszorítsák. Az is tudval vé, hogy a magyar kormány ezt az igyekezetet jóakarattal és lehelőség szerint titokban támogatja. Az a körülmény azonban, hogy az osztrák kormány ezeket az üzelmeket tetlenül nézte, azt vontta magá után, hogy a Lajtán túl már egyáltalán semmit sem törődnek a vám és kereskedelmi szövetséggel és az Ausztria és Magyarország között való vámsorompó hiányán úgy segítenek, hogy az osztrák árut végképpen kitiltják országukból. Az osztrák iparosok szövetekezete az utóbbi hetekben két ízben figyelmeztette az osztrák kereskedelmi minisztert, hogy az osztrák ipari üdözök Magyarországon. Az azóta beérkezett gazdag anyag alapján az emittit szöveget emek raltal fordult az osztrák miniszterelőkhöz, a melyben felsorolja a magyar kereskedelmi, közoktatásügyi és pénzügyi minisztereknek rendeleteit, — a melyekben egészen leplezetlenül kiadják azt a jesszót, hogy nemcsak a bad Ausztria b o l v a s a r o m n i é s hogy Magyarországnak emancipálnia kell magát Ausztriától.

A szövetekezete ezután fejtegeti, — hogy a magyarországi hivatalos körök emez eljárásnak milyen következményi lesznek s a r r a k é r i a z o s z t r á k m i n i s z t e r e l n ö k ö t, hogy vessen véget a szerződésellenes alapotnak és szerezzen tiszteletet a vám és kereskedelmi szerződésnek.

Szóval nemsokára megparancsolják Bécsből a magyar kormánynak, hogy ne mészelle megengedoi, hogy a magyar iparosok dolgozzanak es szorgalmuk után családjukkal együtt megélhessenek.

* Elégett termés. Szabad-Szálláson nagy csapas érte azokat a gazdákat, a kik mintegy 3 ezer kereszt gabonajukat az ugynevezett Muszaj kertbe hordták be, hogy ott kicsepelejk. Id. Hegedüs Istvan pipájából ugyanis egy szikra a gabonaneművel megkötökösíra a tiant, azt meggyújtotta s innen a tűz átesapott a keresztkekre is, úgy hogy csakhamar az egész táncokban állott. Elégett az ott levő cséplőgép és a munkások ruhája is. Legnagyobb a kara a szerencsétlen id. Hegedüs Istvannak, a kiknek nemcsak a két lova és szekere éget porra, de maga is igen veszedelmes égési sebeket szenvedett.

* Anarchista merényletek. 1876. óta, a mikor a szocialisták a berlini kongresszuson az anarchizmust kimondták s 1878. óta, a mikor az anarchisták már a fejedelmek kiirtására törekedtek, a következő merényletek történtek:

1878. május 11. Hödel merényletet követ el I. Vilmos német császár ellen. — 1878. jun. 2. Dr. Nobiling ráló I. Vilmos német császárra. — 1878. október 25. Moncesi megakarja ölni XII. Alfonso spanyol királyt. — 1878. nov. 17. Pasanantla akarja szörn Umberto olasz királyt. — 1879. október. 20. Soloweff merénylete II. Sándor czar ellen. — 1879. okt. 31. Hartmann merényletet követ el ugyancsak a czar ellen. — 1879. december 30. Öiero és Goozales merénylete XII. Alfonso ellen. — 1880. februar 17. Bombe merénylet Sándor czar ellen. — 1881. márczius 13. II. Sándor czar bombamerényletnek áldozatul e-ik. — 1885. június 13. I. Vilmos német császár ellen Reinsdorf és társai merényletet követnek el. — 1894. aug. 20. Caserio l-szúrja Sad Carnot, francia köztársasági elnököt. — 1897. Umberto király ellen újabb merénylet. 1898. szeptember 10. Erzsébet magyar királynét Genfben megölik.

* A ki olcsón akar venni bőrből pénz, szia és dohány tarcsát, sakk, dminó, sétabot valódi ezüst és ébenfából, dohányzó készleteket, esernyő önműködő zarral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, tajték pipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban Sch w a r t z Daniel dohányzó eszköz különlegességi üzleében a Bika alatt

* **Halálozás.** A Zion debreczeni betegsegélyző egyesület mély fájdalommal jelenti egykori rendes tagjának, **T a n n e b a u m** David urnak f. hó 1-én, élete 59-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 3-án, reggel 9 órakor fognak Piac utca 52 sz. lakasából az izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. A t. együleti tagok keretnek, hogy a gyászkeretben — együleti jevennyel — részt venni sziveskedjenek.

* **Meghalt rabló gyilkos.** Illaváról jelentik, hogy Hradil Alfonz rablógyilkos, aki a dob-utcában özv. Kochné meggyilkolta és kirabolta s ezért életfogytiglani fegyházra utelték, Illaván meghalt Hradil Beesben is rablógyilkossági kísérletet követett el s a törvényszék halálra ítélte, de a felső bíróság életfogytig tartó fegyházra változtatta az ítéletet. Hradil másfél évvel ezelőtti tüdővészbe esett s abban halt meg.

* **Első Leánykiházasítási Egyesület mint szövételkezés.** Folyó évi július hóban 1252 jutalékre szavatolt be és nászjutalékok fejében 30.896 K. 10 f. fizettetett ki. 1900 január 1-től július 31-ig beírt összes jutalékre szama 8592 és a kifizetett nászjutalékok összege 264.626 K. 11 f. Debreczen es Hajdumegy képviselője **Baum Miksa** Miklos utca 11 szám.

Színház.

E. Kovács Gyula emlékezete

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, aug. 1.

E Kovács Gyula emlékét kezeletes ünneppel ülte meg kincses Kolozsvár városa. Ugyanis augusztus 2-án lesz a nagy művész halálának évfordulója, de a mai napon azért szentelték meg, mert egy esztendeje, hogy E. Kovács halálosan megbetegedett a fehéregyházi csatasíkon.

A megható ünnepség a temetőben. E Kovács Gyula jeltelen sírjánál folyt le, hol óriás közönségen kívül a Kolozsvári Nemzeti színház tagjai jelentek meg Tóth József intendánsi főttikar vezetésével.

Az ünnepet a polgári dalosegyület nyitotta meg Hymnuszal. Azután Szentgyörgyi István, az elhunyt fiatalkori barátja, a kolozsvári színeszek Nesztora lépett a sírhoz, s magasan szálló, igaz érzéssel tele beszédet mondott, méltatva E. Kovácsnak soha el nem muló érdemeit. És a sirra tette a pályatársak koszoruját.

Tóth József az igazgatóság nevében koszoruzta meg a művész sírját. Versényi György dr. az Erdélyi Irodalmi Tarsaság s a Petőfi Tarsaság nevében mondott kőtői lendületű beszédet s a két tarsaság koszorujával díszítette föl a sírt.

Vezetetül Tompa Kálmán, a Kolozsvári színház tagja szavalt a szép odáját, melyet erre az alkalomra írt, s a melynek végső versszaka így hangzik:

El hát a könnyel, e sírhalomnál,
Hol a mi Bankunk, nagy urunk pihen:
Nem halt meg ő! De könnyeknek folyása
Még zavarná szenderegéseiben...
Ha napszálltával éj borul a földre,
S majd láttok egy új fényes csillagot:
Örvendjétek! mert Isten visszaadta —
E csillagban az ő lelke ragyog!

Az ünnepség végzetével a dalosok meghatóan énekelték el az elhunyt színesz-poéta egyik népszerű dalát, s még a temetőn kívül is bánatosan hallatszóttak a fájó akkordok:

— Kétszer is nyit az akácfa virága...

A hőség örültje.

(Sirt ásott az esőért)

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad aug. 1.

Érdekes följelentés érkezett a napokban a nagyvárai kir. ügyészséghez a margittai főszozolgabírói hivataltól. Egy felsődernai gyári munkást jelentett fel a közigazgatási hatóság idegen sír megrongálása miatt.

Bánó György felsődernai gyári munkás már évek óta van alkalmazásban a felsődernai aszfaltgyárban. Munkástársai igen békés természetű, csendes embernek ismertek, főlegbből is teljesen megvonta ve e elégedve.

A legmérsékeltbb elemódot folytatta, csupán vallásos érzeimeinek kifejtésében bocsájtkozott hómí tulzásokba s ezért munkástársai tréfásan el is neveztek ujkori messiáskak.

Az elmúlt hét valamelyik napján Bánó György elvégezte szokásos napi teendőit a gyárban, rendes szokása szerint között társainak s hazament napi fáradaimait kipihenni.

Másnap reggel Bánó Györgyöt biaba várták társai a munkába, aminek eleinte nem tulajdonítottak semmi jelentőséget, gondolva hogy Bánó talán beteg, — csak midőn másnap sőt harmadnap sem jelentkezett a munkához, kezettek tudakozódni a Bánó hirtelen eltűnésének okáról.

Hozzátartozói a gyár munkavezetőjének csupán csak azt a felvilágosítást tudták adni, hogy Bánó három nag előtt azt mondta nekik, miszerint sürgős dolga akadt Margittán s neki haladéktalanul el kell oia menni. Ezzel fogta botját s arisznyáját es elment, azóta, sem hallottak felőle semmit.

Es Bánó György tényleg Margittara ment. Ott a városban — minthogy éppen este érkezett meg — ment ki egyenesen a róm. katolikus temetőbe, s az első sírhantott, mely utjába esett, az utközben valahonnan megszerzett asóval kezd e felásni, közben csendes áhítatossággal zsoltarokát énekélt.

Ezt a munkáját azonban nem sokáig folytathatta, mert a temető őre gyanus neszt salávn csakhamar rájarkapta a sírhalom ásan, megragadta kezét, s szigoruan rákiáltott:

— Mit csinál maga itt istentelen ember? Kicsoda maga?

Bánó György cseppet sem jött zavarba s mint aki legjobban végzi dolgát csöndesen szólt:

— Ne zavarjon most; a szentséges Szűz Máriának akarok áldozni, — s folytatni akarta munkáját tovább.

A temető őre látván, hogy meghibbant elméjű emberrel van dolga, hogy munkája fébenhagyására rábírhassa, cselhez folyamodott.

— Jól van földi, szólt, hát én i. segíték magának, de előbb menjünk el innen vacsorázni már késő van, meg nem vacsoráztam és én éhes vagyok. Jöjjon földi magának is jut még egy kevés a jó gulyásból.

Minthogy Bánó György is éhes volt a hosszú pyalaglástói s meglehetősen fáradt volt, ráhagyta magát beszélni s engedve a szives moghívásnak, minden ellenkezés nélkül félbehagyta borzalmas munkáját s elment a temető őrlakására.

A temető őre pedig valami ürügy alatt magára hagyta a szerencsétlen embert, gyorsan befutott a városba ec értesítette a csendőröket a különös esetről.

Bánó György már éppen nyugtalankodni kezdett a tovamaradásán, midőn hirtelen betoppant két csendőr és a meglepett Bánót ártalmatlanna téve vasraverték s bekísérték a laktanyára.

A szegény ember a csendőröknek nem ellenkezett, csak egyre mondogatta csöndesen:

— A szentséges Szűz Mária küldött, hogy esőt hozzak. Meleg van. Nagyon meleg.

Másnap Bánó a főszozolgabíró elé került. Ott kihallgatás alkalmával, előadta miszerint Bánó Györgynek hívják, felsődernán aszfaltgyárban gyári munkás. A napokban mdj jelent neki a szentséges szűz Mária, s ráparancsolt, hogy menjen el Margittara a róm. kath. temetőbe a-sa fel az egyik sírhantot, szedje ki onnan a porladozó csontokat, rakja azokat máglyára, s gyújtsen tüzet aláfa. Ezen áldozatnak a füstje egyenesen az égbe száll, összezsedi a fellegeket s megered a jó hűvös eső, amitő a levegő lehül, s elmúik a nagy forroság.

— Husz napja jövök felsődernáról fejzete be Bano a beszédjét — nem e tem, nem itam az idő alatt semmit, a jóságos szent Szűz vezeret ide, — hagyjanak neki áldozni.

A főszozolgabíró azonban egyelőrd fogva tartotta szegény Bánó Györgyöt s az esetről jeientétt a nagyvárai kir. ügyészségnek.

Gyilkosság egy szilvafa miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Rév, aug. 2.

Az emberi indulatok vadságáról tesz tanuságot az a véres eset, a mi a községbe történt. Két szomszéd, a ki régebb idő óta haragosa volt egymásnak: egy szilvafa miatt összeveszett es a dolognak emberhalál lett a vége.

Réges-régtől szomszédok, még pedig jó szomszédok voltak s faluban Samu György es Halász Samu. Mólósárb gazdák mindketten. Bekességben éltek a legutóbbi időkig. — Nem régen történt azonban, hogy összeküldmböztek. Samu György bántódott meg valami miatt es az a valamit nem tud'a vele feledtetni vele sem az idő, sem az újabb más események. Haragosa lett szomszédjának es mindig k-vesebbé tudtak egymástól magferni.

E hó 27-én este azután dülőre vitte kettőjük dolgot Samu. Ittasan jött haza, este ugy 8 óra tájban es az első, amit házába lepkor megpillantott, es a mi ektelen házra gerjesztette, a szomszéd szilvafaja volt, egy ártatlan, jambor szilvafa.

Am annak az udvaráról hajtot át az ő udvarára.

Samunak ez épen elég volt. Fejszét ragadott es vad káromkodások közepette neki látott, hogy a sövényen atnyuló szilvafát kipusztítsa.

Javában vagdalta a fat, mikor aztán a ne-zre ügyelmes lett a szomszéd, Halász Samu. Szószót követett; majd aztan Halász atugrott a sövényen, hogy szomszédját faja kipusztításában megakadalyozza.

Nem tett azonban egy lépést sem. Mert ugrás közben elbukott, Samu pedig hozzá ugorva, isszonyu ütést mért háta közepébe az öreg fejzével. A rettenetes üés összezsuzta Halász bal lapoc:káját s a fejstre éle mélyen behatolt a tüdőbe. A szerencsétlen ember egyetlen rémes ordítást hallatott csak, aztán ott maradt, vérbe fagyva.

A gyilkos, mikor látta, hogy áldozata nem mozdul már, bezárkózott házába. Ott is fogták el a csendőrök hajnali 2 óra tájban. Mindent beismert es ittasságával védekezett.

Az időközben elchivott orvos, Weisz Jakab dr. konstatalta, hogy a sérülés feltétlenül halálos természetű Pedig ekkor még a szegény ember élt, sőt beszélt. Gyilkossával szembesítették is. Mire azonban az élesdi járásbíró helyszínre érkezett, az áldozat ki-szenvedett, támasz nélkül hagyva nejét es apró gyermekeit.

feljebb! — 14 méter — postabér es vámmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér es színes Henneberg-selyem blousok es ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

Henneberg G., selyemgyáros, Zürichben.

Cs. es kir. udvari szállító.

MENYASSZONYI-SELYEM-RUHA 10 frt 50 krtól

Különfélék.

Apróságok Umberto királyról. Umberto királyról sok apró anekdotát tud az olasz nép. Itt közlünk néhányat belőlük: Umberto királynak igen erős szakállja volt. Mikor egy ízben Berlinbe akart ellátogatni, a borotválkozást az elutazás napjára halasztotta. Az udvari borbély már rendelkezésére állott, de a királyt annyira lekötötték a teendői, hogy bizony a borotválkozásra csak nem jutott idő. Ugy gondolták, hogy valamelyik állomáson szakaszthatnak erre néhány percet, de csalódtak. Minden állomáson nagy közönséggel a hatóságok várták a királyt, beszédekkel kihallgatni, válaszolni kellett, Luino és Göschenen állomásokat is, elhagyták már: az olasz feiség még mindegyre borotvátlan maradt. Ekkor a király parancsára egy elhagyatott félreeső völgyben megállították az udvari vonatot s az udvari borbély óriási sziklatömbök között végezte nehéz feladatát.

Monzában történt. Mindennapos sétáján a király két fiúcskát vett észre, akik nyilvánvaló módon róla vitatkoztak élénken, izgatottan. Az egyik fiú birtelen feléje tartott, megemelte a kalapját és alázatosan kérdezte:

— Bocsásson meg uram, de ugyebár, maga nem a király?

— És miért ne volnék? — kérdezte Umberto.

— Mert... mert nincs koronája... tódította a másik, Beppo úgy hiszi, hogy a királyok mindig koronát viselnek a fejükön.

De én tudom, hogy mégis maga a király, mert képünk van odahaza, szép képünk, 20 centesimibe került. Beppo azonban nem hiszi; mondja meg neai kérem.

— No ha már rám ismertél, szólt kacagva Umberto, bevallom, hogy én vagyok a király. Meg vagy elégedve?

— Tudtam, tudtam! — felelt örvendezve a fiú és ugye bár, csak ünnepnapokon viseli a katonaruháját?

— Nem, fiacskám — szólt komolyan a király — ünnepnapaim azok, a mikor elfelejtem, hogy koronát viselek.

Néhány évvel ezelőtt a következő kicsi levelké: kapta Umberto király:

„Kedves király ur!
Sokat olvastam a királyné szép ruhái-

ról s szeretném egyszer amugy istenigazában megszemlélni. A királyné, a mint ballom, ugyan nincs itt, de valószínűleg önnél vannak a kulcsai. Most a vakációban idom is volna, mutatsson meg nekem mindent és írja meg, kedves király ur, mikor jöhetnek. Leoni Marietta ötödik osztályu tanuló.“

Umberto király a következőképp válaszolt:

„Kedves Marietta! A király üdvözöl és üzeneti, hogy akkora kíváncsiság éppenséggel nem tetszik nem tetszik neki az ilyen kis lánykában. Különben a legjobb akarattal sem teljesítheti kívánságodat, mert a királyné kitünő haziasszony és elutazása előtt mindent gondosan elcsomagolt és elzart.“

Nyilt-tér.

**„MARGIT“
GYÓGYFORRÁS**

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint ke és szabad szén-savat, ellenben sok szén-savas nariumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kitünő hatásu a lég-utak s tüdőhurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-viz“ megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást latni föle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húzsavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kő- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelőségei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

MINT IVÓVIZ
kiváló óvószerek bizonyult jár-
ványos betegségek idején, főleg
typhus ellen.

Mint borviz általános kedveltségnek örvend.
Főraktár: **ÉDESKUTY L.**

ásványviznagykereskedés
cs. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.
Kapható minden gyógyszerárban, fűszer-
kereskedésben és vendéglőben.

Sertéstenyésztők figyelmébe!
A 13652. szám alatt szabadalmazott **SOMOGYI GÉZA**-féle
állatok emésztését elősegítő por
mindenféle sertésbetegségek ellen
sikeres hatással bír.

A 13652. sz. magy. kir. szabadalmi okiratnak kivonata.
Jelen találmány tár ya egy eljárás, áll a táppor előállítására, melyet állatok, különösen sertések egy folyékony, mint szilárd táplálékába belekeverve, annak emészthetőségét megkönnyíti. Mint a tapasztalatok bizonyították, ezen tápporral ellátott táplálék az állat szervezetére igen jótékonyan hat, a mennyiben annak ellenálló képességét betegségek ellen már aránylag rövid használat után nagy mértékben növeli.

Figyelmeztetés.
A por, melyet étellel együtt bevesz a sertés, a gyomorból megemésztés után a vékony-
belekbe kerül, a hol az tovább emésztődve annak alkalmas részei a bél szivó edények (hollyjai)
által felszívódnak s a tápláló szorvek erein keresztül a vérbe vitetnek és számtalan véredény
által szétterjednek a test minden részébe; innen van tehát az, hogy a por tartalma szerint
belsőleg hat, mert ha találmányom rendszeresen használva lesz, sikeres eredménnyel jár.

Szakvélemény és kísérletezési eredmények.
Igen tisztelt Uram!
Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által föltalált ugynevezett „Emésztést elősegítő por“ nálunk tett jó hatását; a siker, mit elértünk, valóban meglepő; legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis hárség, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés betegségeket teljesen megszüntette, — hálás köszöneteknek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismertesse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.
Adorján, 1900. január havában.
A község nevében: kiváló tisztelője
Daróczy Albert, községi főbíró

Tisztelettel: **Paauer István**,
Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Ezenkívül számos elismerések vannak az ország legelső uradalmaitól, gardáktól állatorvosoktól stb. kik írják, hogy a por miféle állatnál lett kipróbálva és mire volt sikeres hatásu. Számos elismerő levelek minden fűszerüzletben megnézhetők. — 1 doboz 18—45 és 90 kr., vidékre 1 kilón felül franco adom.

Kapható **Debreczenben DEUTSCH ALBERT és FIA** fűszerüzletében.
Visszonteladóknek árkedvezményt nyújtok.

Clayton & Shuttleworth
Vászló-kőrdt
63. sz.
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest mellett ajánlatnak által a legújanyosabb árak mellett

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
2 1/2, egész 12 lóerős, számkarabozók, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, bronok.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek
szecskavágók, réparágók,
kukorica-morzsolók,
daráló, őrlő-malmok,
egyáramú acél-akék.

2- és 3-vevő akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes leírások, ábrák, water lapok, katalógusok kérésre.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
● locomobil- és cseplőgép-gyára.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Haszonbérlet. Hajdu Szoboszló város határának Debreczen felől eső részén 110 cat. hold minden szükséges gazdasági épületekkel bőven fel szerelt elsőrendű szántó, kaszáló és nádasból álló tanya birtoka a f. évi október hó első napjától kezdve hat évre haszonberbe kiadó. Haszonbérletet akarók keressék meg a tulajdonost a reggeli órákban Varga utca 3. szám alatt. 28.

Eladó ócska fu és leányruha és használt vasanyagok nagy mennyiségben kerülnek árverés alá aug. 6-án reggel 8 órakor az Országos Tanítói Árvaháznál.

Pénztárnoknak ajánkozik egy fiatal urnő. csekély fizetés mellett egy oly bolli üzletben, hol napon'ta csak a pénz felvétele és estenkénti atszámálása legyen a feladata. Ajánlatok »Pénztárnoknak« e lap kiadóhivatalába kéretnek. (29.)

Kerékpárokat és benzin motorokat kedvező részlet fizetés mellett szállít Sz. J. ügynök Debreczen V. Erzsébet ut 105. (30.)

Irnoknak ajánkozik egy fiatal ember ki négy nyelvet beszél, ügyvédi irodában vagy magán intézetnél, ügyvéd uraktól írásbeli munkát vállal és lakásán végez csekély díjért. Ajánlatok »Okleveles jegyző« e lap kiadóhivatalába. (31.)

Üzleti könyvek,

esinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

○ Pártoljunk a hazai ipart! ○

Eső debreczeni fésűgyár

Kandia-utca, 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor és bi-valy szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére. Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Ismét eladónak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

○ Elsőrendű hazai szakértőtől! ○

Figyelmeztetés.

Abbeli törekvésünk, hogy az egész monarchiában legjobbnak elismert hazai

portland-cementünket

a kisebb fogyasztó számára is könnyen hozzáférhetővé tegyük a nélkül, hogy szükségleteinek fedezése céljából közvetlenül a központhoz legyen kénytelen fordulni, arra indított bennünket, hogy

Debreczenben, Hatvan-utca 5. sz. a. Lukács Vilmos

cégnél gyártmányunkból állandó raktárt tartunk.

Főlöszlegesen tartjuk ugyan, hogy a I^a portland-cementünk kiváló előnyeit külön kiemeljük, de hogy a t. közönség meggyőződést szerezhessen arról, hogy I^a lédeczi portland-cementünk a magyar mérnök-és építész-egylet által előírt szabványoknál 40%-al erősebb — miáltal a keverési arány előnyösebb és ennél fogva végeredményében ártekintetében szintén felveheti a versenyt a látszólagosan olcsóbb román cementtel is — Magyarország nagyobb városaiban mintaraktárakat létesítettünk, a hol I^a portland-cementünk bármily kis mértékben is beszerezhető.

Gyártmányunk minden más cementen felül álló kitűnő minősége biztosítékot nyújt aziránt, hogy a n. é. közönség igényei minden tekintetben teljes kielégítést nyernek.

LÉDECZI SCHENK ADOLF

LÉDECZI PORTLAND-CEMENT-GYÁRA
ÉS MÉSZÉSETŐ MŰVEI.

9203
1900.

Hirdetmény.

Egyek község telekkönyve a birtok-szabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX; az 1889. XXXVIII. és 1891. évi XVI. t.-cikk, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17-ik §-ai alapján, — ideértve e szakaszoknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cikk 15. §-a á) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cikk 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1901. évi február hó 6-ik napjáig bezárólag a debreczeni kir. tszék mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, — aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi szakasznak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében, ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap, vagyis 1901. évi február hó 6-ik napjáig bezárólag a debreczeni kir. tszék, mint telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, — mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cikk szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1901. évi február hó 6-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után, az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bárminemű igényeket, jóhiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes útjain és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál. 1900. július hó 27.

Harsányi Gusztáv,

kir. tvszki bíró.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.